

הפקולטה למדעי הנתונים וההחלטות

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל

המרצה: ד"ר שרון רגב-טייטלרהמתרגלת: ד"ר איילת קוגוס**בחינה במבוא לכלכלה (094591)****תאריך הבחינה: 12.03.26****מועד ב' חורף תשפ"ו**הוראות לנבחן/ת:

- משקל כל שאלה מבין שאלות 1-20 : 5 נקודות.
- שאלות 1-12 : מיקרו ; שאלות 13-20 : מאקרו.
- ניתן לצבור בבחינה בסה"כ 100 נקודות.
- יש לסמן את התשובות בטופס התשובות לסריקה בעט בצבע כחול/שחור בלבד.
- יש לסמן היטב תשובה אחת בלבד לכל שאלה.
- בתחילת הבחינה יש להקפיד לרשום ולסמן כראוי את תעודת הזהות ומספר הטור על טופס התשובות לסריקה.
- הבחינה בת 3 שעות בלבד.
- באפשרותך להשתמש בדף הנוסחאות המצורף לבחינה, ובמחשבון מדעי רגיל (לא מדעי).
- כל חומר עזר אחר אסור.
- בשאלות במיקרו כלכלה יש להניח שעקומות הביקוש וההיצע רגילות (אלא אם כתוב אחרת בגוף השאלה או בתשובות).
- בשאלות במאקרו כלכלה יש להניח קשיחות מחירים כלפי מטה.
- בשאלות במאקרו כלכלה יש להניח משק מקומי סגור בלבד.
- עליך להתבסס על ההנחות כפי שנלמדו במסגרת הקורס בהרצאות ובתרגולים.
- עליך להגיש את טופס הבחינה (השאלות), את מחברות הטיוטה, ואת טופס התשובות. שים/י לב שתעודת הזהות רשומה כראוי על גבי דף השער ועל גבי טופס התשובות.
- שים/י לב לסמן את מספר הטור, כפי שמופיע על טופס הבחינה, על גבי טופס התשובות.
- הציון ייגזר מטופס התשובות בלבד!

בהצלחה!!!**תשובות:**

1-ב, 2-ב, 3-ג, 4-ב, 5-א, 6-ד, 7-ב, 8-ב, 9-א, 10-א
 10-א, 11-ד, 12-ג, 13-ב, 14-ב, 15-ב, 16-א, 17-ב, 18-א, 19-ב, 20-ג

שאלה 1

מושיקו צורך שני מוצרים X ו- Y . הניחו שווקים תחרותיים. הניחו ביקוש והיצע רגילים.

כעת, חל שיפור טכנולוגי בייצור X ועלויות היצור של מוצר Y התייקרו.

אם ידוע כי לאחר השינויים הנ"ל מחיר מוצר Y לא השתנה, מה הקשר בין המוצרים?

א. מדובר במוצרים משלימים.

ב. מדובר במוצרים תחליפיים.

ג. מדובר במוצרים נורמליים.

ד. מדובר במוצרים נחותים.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 2

במשק בתנאי תחרות משוכללת הממשלה מחליטה להבטיח מחיר מקסימום לצרכן ע"י מתן

סובסידיה לכל יחידה מיוצרת (כלומר מחיר השוק לצרכן יהיה מחיר המקסימום).

ידוע שהביקוש קשיח לחלוטין, וההיצע לינארי רגיל.

בהתאם לכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

א. המחיר שיקבלו היצרנים לכל יחידה מיוצרת יגדל.

ב. הוצאות הצרכנים יקטנו, בעוד שפדיון היצרנים יישאר ללא שינוי.

ג. הרווחה החברתית תגדל מאחר והביקוש קשיח לחלוטין.

ד. כמות שווי משקל תגדל.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 3

בשוק העבודה המצוי בשיווי משקל תחרותי, השכר החודשי לעובד הינו 2,000 ₪.

ידוע כי הביקוש לעובדים גמיש יחידתי, כך שמתקיים: $D: PQ=k$.

כעת, הממשלה מעוניינת לקבוע שכר מינימום בגובה של 2,500 ₪ לחודש, וכדי לייצב את השוק

בשווי משקל חדש, עליה לבחור בין 2 החלופות הבאות:

(1) העסקת עובדים בשירותים ממשלתיים ב- 2,500 ₪ לחודש.

(2) מתן סובסידיה למעסיקים כך שכל עובד יקבל שכר חודשי של 2,500 ₪.

לפיכך, מי מבין הטענות הבאות נכונה בנוגע לעלות התקציבית (הוצאות) של הממשלה?

א. הממשלה תבחר בחלופה 1 כדי למזער (להקטין) את הוצאותיה.

ב. הממשלה תבחר בחלופה 2 כדי למזער (להקטין) את הוצאותיה.

ג. אם היצע העובדים רגיל, אזי העלות התקציבית של שתי החלופות זהה.

ד. אם היצע העובדים קשיח לחלוטין, אזי העלות התקציבית של שתי החלופות זהה.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 4

- הניחו תנאי תחרות משוכללת. הניחו ביקוש מצרפי רגיל.
 מוצר Q מיוצר ע"י גורם ייצור מסוג יחיד שתפוקתו השולית קבועה.
 לפיכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל?
 א. שינוי בביקוש למוצר לא ישפיע על כמות שווי משקל.
 ב. בהטלת מס לייצור, הצרכנים יישאו במלוא נטל המס.
 ג. גידול בביקוש למוצר יביא לעליית מחיר שווי משקל.
 ד. סבסוד המוצר יעלה את המחיר שיקבל היצרן.
 ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 5

- בעקבות המלחמה, מטעי העגבניות נפגעו ובנוסף חלה ירידה בהכנסתם של הצרכנים.
 הניחו ביקוש והיצע רגילים. הניחו שוק תחרותי.
 לפיכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל?
 א. אם עגבניות הן מוצר נחות, אזי מחיר שווי משקל יעלה.
 ב. אם עגבניות הן מוצר נחות, אזי כמות שווי משקל תעלה.
 ג. אם עגבניות הן מוצר נורמלי, אזי מחיר שווי משקל יעלה.
 ד. אם עגבניות הן מוצר נורמלי, אזי מחיר שווי משקל ירד.
 ה. אם עגבניות הן מוצר נייטרלי, אזי מחיר שווי משקל יישאר ללא שינוי.

שאלה 6

- X ו- Y הם מוצרים משלימים. X מיוצר בארץ ובמצב מוצא גם מיובא מחו"ל.
 Y נמכר בארץ ובמצב מוצא גם מיוצא לחו"ל. הניחו עקומות ביקוש והיצע מקומיות רגילות,
 ועקומות ביקוש והיצע חו"ל גמישות לחלוטין.
 כעת, הממשלה מעניקה ליצרני מוצר Y סובסידיה בגודל קבוע לכל יחידה מיוצאת (ווידוע שעדיין
 קיים ביקוש מקומי למוצר Y).
 לפיכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל?
 א. מחיר מוצר Y יעלה, ומחיר מוצר X יעלה.
 ב. הכמות המיובאת ממוצר X לא תשתנה, ומחירו של מוצר X יגדל.
 ג. הכמות המיובאת ממוצר X תגדל, ומחירו של מוצר X לא ישתנה.
 ד. הכמות המיובאת ממוצר X תקטן, והכמות המיוצאת ממוצר Y תגדל.
 ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 7

נתונה עקומת הביקוש המצרפי הבאה: $P = 300 - Q$.

- נתון שמחיר שוק תחרותי בשווי משקל הוא 180 ₪, ועקומת ההיצע רגילה. כתוצאה מהטלת מס בגובה 1 ₪ לכל יחידה מיוצרת, מה יקרה להוצאות הצרכנים בשווי משקל?
- א. יגדלו בהכרח.
 - ב. יקטנו בהכרח.
 - ג. יישארו ללא שינוי.
 - ד. לא ניתן לדעת ללא מידע נוסף על עקומת ההיצע.
 - ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 8

- בענף פועל מונופול שהוצאותיו השוליות: $MC = Q$. הביקוש למוצר הוא: $P(Q) = 240 - Q$. כעת, הממשלה קובעת מחיר מקסימום בגובה 120 ₪ ליחידה וידוע שהיצרן ממשיך לפעול ולייצר גם בתנאים החדשים. כתוצאה מכך, מה מהבאים נכון בשווי משקל?
- א. כמות שווי משקל תקטן.
 - ב. הרווחה החברתית תגדל.
 - ג. הרווחה החברתית תישאר ללא שינוי.
 - ד. רווחת הצרכנים במצב של מחיר המקסימום הנ"ל תהיה נמוכה מרווחתם במצב של תחרות משוכללת.
 - ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 9

- מי מהאמירות הבאות נכונה בהכרח?
- א. **מוצר כלכלי** הוא מוצר המספק צורך אנושי, אך אינו מצוי בשפע המאפשר הגדלת כל כמות רצויה ממנו מבלי לוותר על מוצרים רצויים אחרים.
 - ב. אם הביקוש למוצר X גמיש לחלוטין, אזי עודף הצרכן הוא אינסופי.
 - ג. אם X הוא מוצר מיובא בלבד (אין ייצור מקומי), אזי ביטול המכס יעלה בהכרח את הוצאות הצרכנים.
 - ד. אם X הוא מוצר נחות וידוע כי השפעת התחלופה גדולה מהשפעת ההכנסה, אזי זהו מוצר גיפן (Giffen).
 - ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 10

בענף הפועל בתנאי תחרות משוכללת מתקיימים הבאים :

הביקוש המצרפי וההיצע המצרפי הם בעלי גמישות יחידתית כלומר $E=1$ בכל נקודה.

אם הכנסת הצרכנים I (Income) עלתה והמוצר נורמלי, מה יקרה לעודף היצרנים בשווי משקל?

- א. יגדל
- ב. יקטן
- ג. לא ישתנה
- ד. אין לדעת
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה

שאלה 11

בשוק תחרותי למוצר Q כמות קבועה של הון. בשוק עובדים פועלים בשכר לעובד של 60.

עקומת הביקוש המצרפי למוצר Q בשוק מתוארת על ידי המשוואה $P(Q) = 40 - 2Q$, וידוע כי

בשווי משקל מייצרים כמות של 5 יחידות.

מנתונים אלו מהו ערך התפוקה השולית (VMPL) בשווי משקל?

- א. 1
- ב. 5
- ג. 10
- ד. 60
- ה. 100

שאלה 12

X ו- Y הם מוצרים תחליפיים, הפועלים בענפים מקומיים בלבד בתנאי תחרות משוכללת.

כעת, ידוע כי ענף Y נפתח לייצוא (כלומר מתקיים ייצוא בענף Y).

הניחו ביקוש/היצע מקומיים רגילים, וביקוש/היצע חו"ל גמיש לחלוטין.

לפיכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל חדש?

- א. מחיר Y ירד, ופדיון היצרנים בענף X עלה.
- ב. מחיר Y ירד, אך אין לדעת מה יקרה לפדיון היצרנים ללא גמישות הביקוש ל- X .
- ג. מחיר Y עלה, ופדיון היצרנים בענף X עלה.
- ד. מחיר Y עלה, והרווחה החברתית בענף X ירדה.
- ה. מחיר Y נותר ללא שינוי, ועודף הצרכנים בענף X עלה.

שאלה 13

משק סגור נמצא בשווי משקל במצב מוצא באבטלה. ידוע שבמשק זה המסים והוצאות הממשלה אינם תלויים בתוצר. ההשקעות תלויות בריבית, והצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה. הניחו עקומות לינאריות רגילות במודל המשולב.

כעת, הממשלה מגדילה את הוצאותיה ומממנת זאת על ידי הלוואה מהבנק המרכזי, כך שכמות הכסף הנומינלית במשק גדלה ב-20%. הניחו שאין עירוי פנימי.

לפי המודל המשולב, מה יקרה לרמת המחירים בשווי המשקל החדש (ביחס למצב מוצא)?

- רמת המחירים תעלה בדיוק ב-20%.
- ייתכן כי רמת המחירים לא תשתנה כלל.
- רמת המחירים תעלה בהכרח ביותר מ-20%.
- רמת המחירים תעלה בהכרח בדיוק ב-10%.
- אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 14

משק סגור נמצא בשווי משקל במצב מוצא באבטלה. ידוע שבמשק זה המסים והוצאות הממשלה אינם תלויים בתוצר. ההשקעות תלויות בריבית, והצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה. הניחו עקומות לינאריות רגילות במודל המשולב.

כעת, עקב המצב הכלכלי הקשה הציבור מחליט לשנות את הרגליו וכעת מעוניין להחזיק בידיו פחות מזומנים בכל רמת תוצר. הניחו שאין עירוי חיצוני.

לפי המודל המשולב, מי מהבאים נכון בשווי משקל חדש?

- התוצר יעלה והצריכה הפרטית לא תשתנה.
- התוצר יעלה והריבית תרד.
- המחירים יעלו וההשקעות ירדו.
- התוצר ירד והצריכה הפרטית תרד.
- אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 15

במשק מסוים יחס הרזרבה הוא 0.25, והלוואות הבנקים המסחריים לציבור עומדות על 3000 ₪. במצב ההתחלתי התוצר במשק שווה לתוצר תעסוקה מלאה.

הממשלה מחליטה להגדיל את הוצאותיה ב-1000 ₪ שימומנו בעזרת מלווה מהבנק המרכזי. כתוצאה מכך, מה קרה לכמות הכסף הנומינלית והריאלית בשווי משקל?

- שתיהן לא השתנו.
- הנומינלית גדלה, הריאלית קטנה.
- הנומינלית קטנה, הריאלית ללא שינוי.
- הנומינלית גדלה, הריאלית ללא שינוי.
- אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 16

משק סגור נמצא בשווי משקל באבטלה. הניחו עקומות לינאריות רגילות במודל המשולב. ידוע שבמשק זה המסים והוצאות הממשלה אינם תלויים בתוצר. ההשקעות תלויות בריבית, והצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה. כעת, הממשלה מחליטה להקטין את הכנסותיה ממסים ובמקביל לוקחת הלוואה מהציבור. הניחו שלא ייווצר מצב של עודף ביקושים. לפי המודל המשולב, מה יקרה לכמות הכסף הריאלית במשק בשווי משקל?

- א. לא תשתנה.
- ב. תגדל.
- ג. תקטן.
- ד. תלוי בנטייה השולית לצרוך.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 17

במשק הנמצא בשווי משקל בתעסוקה מלאה, הממשלה שומרת תמיד על מדיניות תקציב מאוזן. ידוע שבמשק זה המיסים והוצאות הממשלה אינם תלויים בתוצר. ההשקעות תלויות בריבית, והצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה. הניחו עקומות לינאריות רגילות במודל המשולב. כעת, בעקבות הצלחת שימושים מסחריים רבים באינטליגנציה מלאכותית, הממשלה מגדילה את הוצאותיה, ובמקביל הבנק המרכזי מקטין את יחס הרזרבה. הניחו כי אין עירוי פנימי וחיצוני. לפי המודל המשולב, מי מהבאים נכון בשווי משקל חדש?

- א. הריבית תרד, והתוצר יגדל.
- ב. הריבית תעלה, והתוצר יישאר ללא שינוי.
- ג. הריבית תישאר ללא שינוי, והתוצר יקטן.
- ד. החיסכון הציבורי יגדל, והתוצר יישאר ללא שינוי.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 18

משק סגור נמצא בשווי משקל באבטלה. הצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה $mpc > 0$. המסים, הוצאות הממשלה, וההשקעות לא תלויים בתוצר. כעת, בעקבות קמפיין נלהב לעידוד החיסכון, הציבור מגדיל את היקף החיסכון הפרטי שבידיו. לפי מודל קיינס הפשוט (שוק המוצרים), מה יקרה בשווי משקל?

- א. היקף האבטלה יגדל
- ב. הצריכה הפרטית תגדל
- ג. התוצר יגדל
- ד. הצריכה הציבורית תגדל
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 19

במשק נתון מתקיימים הבאים :

$$C = 200 + 0.75Y_d ; G = 625 ; T = 500 ; I = 600 - 10r ;$$

$$L^D(Y, r) = 500 + Y - 60r$$

בסיס הכסף הוא 700 ₪, יחס הרזרבה הוא 1/5, והציבור מעוניין להחזיק בידיו 200 ₪ תמיד.

רמת המחירים במצב המוצא היא 1. ידוע שבמצב המוצא, תוצר שיווי משקל שווה לתוצר

תעסוקה מלאה של המשק (מבלי שהתרחשו עליות מחירים).

כעת, הבנק המרכזי קונה אג"ח מהציבור בשווי של 100 ₪.

לפי המודל המשולב, מי מהבאים נכון בשווי משקל חדש?

- א. התוצר יגדל
- ב. ההשקעות לא ישתנו
- ג. הריבית תעלה
- ד. כמות הכסף הריאלית במשק תגדל
- ה. כמות הכסף הנומינלית במשק תקטן

שאלה 20

הניחו מודל משולב ובו משק סגור הנמצא במצב מוצא בשווי משקל בתעסוקה מלאה.

ידוע שבמשק זה המיסים והוצאות הממשלה אינם תלויים בתוצר. ההשקעות תלויות בריבית,

והצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה. הניחו עקומות לינאריות רגילות במודל המשולב.

כעת, הממשלה החליטה להגדיל את תשלומי ההעברה (מס שלילי).

לפי המודל המשולב, מה יקרה בשווי משקל חדש?

- א. הריבית, המחירים והתוצר בהכרח יגדלו.
- ב. הריבית והתוצר יישארו ללא שינוי, ותיתכן עליית מחירים.
- ג. הריבית תגדל, המחירים יעלו, והתוצר יישאר ללא שינוי.
- ד. התוצר והריבית יקטנו.
- ה. התוצר יישאר ללא שינוי, ואין לדעת לגבי שינוי ברמת הריבית.

ב ה צ ל ח ה ! ! !